

acopere înșelătoare cotloane. Fumul și lumina difuză fac neclare pânzele mari, picturile cu tușe groase ale soțului, pictorul Bernard Thomas – siluetă masivă, în haine lejere de in, cu o panama trasă adânc pe față, străbate fantomatic scena și amintirile femeilor din familie. Se vorbește, se tot vorbește, și încă se vorbește, până la sașietate, într-o atmosferă grea, obositoare, în care personajele aproape sunt înăbușite, devitalizate, eforturile actorilor apar evidente, chiar stridente pe alocuri. Spectacolul trenează, apasă o anume imprecizie a construcției și a ritmului, dar se prefigurează înțelesuri care trimit la acel spectacol excepțional, *Să îmbrăcăm pe cei goi*. Dacă *Să îmbrăcăm...* este un eseu privind condiția personajului în teatrul pirandellian – condiție care se focalizează prin multiple oglinzi „montate” de regizoare, ale fantasmelor, ale vieții și morții, ale spațiului și timpului, ale dragostei și urii – *Cum gândește Amy* pune în discuție condiția omului de teatru în lumea de astăzi, arta sa *versus* televiziune, succes mediatic. Seducția teatrului făcut de Cătălina Buzoianu am regăsit-o în uluitorul final, de o claritate de cristal; teatrul proteic, capabil să șteargă orice umilință și orice nereușită prin clipa de grație plină. Fragilă și atât de prezentă, Valeria Seciu dă consistență ultimului tablou și reîncarcă energetic scena, contaminându-și partenerii. Moment de „teatru în teatru”, siluetele beckettiene ale celor doi clovni se impun.

„Regizorul e un *Don Quijote*”, notează undeva Cătălina Buzoianu. Nu-mi pot imagina teatrul fără spectacolele Cătălinei...

Teatrul Mic – Cum gândește Amy de David Hare. Traducerea: Antoaneta Ralian. Regia: Cătălina Buzoianu; Scenografia: Dragoș Buhagiar. Distribuția: Cătălin Babliuc/Rolando Matsangos (*Dominic Tyghe*), Simona Popescu (*Amy Thomas*), Tatiana Iekel/Domnița Constantiniu (*Evelyn Thomas*), Valeria Seciu (*Esme Allen*), Mihai Dinvale (*Frank Oddie*), Alin Mihalache (*Toby Cole*), Papil Panduru (*Bernard Thomas*). Premiera: 26 noiembrie 2005.

Prea multă discreție strică

„...Ați auzit de găscanul lu’ Jack Ellery, c-a mușcat-o de coadă pe pisica lu’ Pat Brennan? Și că coada...” – aceasta este o știre difuzată de Jonny pateenmike, „cel mai mare știrist” și unicul „canal de știri” pentru comunitatea din insula Inishmaan, undeva în Irlanda. O comunitate mică, tare mică, dar ai cărei indivizi au aceleași visuri, dorințe, povești și dureri ca ale oamenilor de pretutindeni.

Schilodul din Inishmaan de Martin McDonagh, regia Vlad Massaci, este premiera cu care **Teatrul Nottara** începe stagiunea și continuă în felul acesta o direcție a strategiei sale repertoriale, anume orientarea spre dramaturgia modernă și contemporană, oferta lansată noilor serii de regizori din teatrul românesc interesați de această dramaturgie.

Mai vechile montări ale lui Vlad Massaci, de la **Teatrul Tineretului** din Piatra Neamț – *Ușa închisă* de J. Graham Reid, *Spre Dallas* de Oliver Bukowski – și de la **Teatrul ACT** (București) – *Bash. O trilogie contemporană* și *Forma lucrurilor*, de același autor, Neil LaBute –, îl recomandă ca pe un om de teatru atent preocupat de inovațiile formale și de conținut legate de textul dramatic; de asemenea, în spectacolele montate, prezența unor soluții scenografice care utilizează proiecții și tehnici multi-media dovedește intenția de valorizare a unui limbaj teatral îmbogățit de aceste mijloace.

Ruxandra SIRETEANU, Anda CAROPOL și Alexandru JITEA.

Foto: Ionuț Stăicu

Pe scena de la **Nottara**, spațiul în care se derulează un fragment din viața lui Billy Schilodul este redus la elementele esențiale: o masă, câteva scaune și vreo două rafturi, un pat. Pe fundalul scenei, alunecă proiecțiile unor imagini ale mării – poate țărmurile Irlandei – și scene din viața dură a oamenilor de aici care au inspirat filmul lui Robert Flaherty, *Omul din Aran*, documentarul din spectacolul lui Massaci. Se dezvoltă o hibridizare a ficțiunii cu realitatea mediată și este punctată încă o dată nevoia de comunicare, de informație, chiar mediată, hrana micii comunități din Inishmaan și posibilitatea ei de a se compara cu alte lumi, la fel de aspre, de violente, de crude. Iar din comparația în cauză, Irlanda nu iese "chiar ultimul loc de pe lume", motiv și de speranță la un strop de respect de sine. Pentru că în spatele nevoii de a fugi peste Ocean, la Hollywood – acolo unde totul este posibil! –, ce altceva este întoarcerea lui Billy din Cetatea Filmului, decât recăpătarea demnității și curajul de a-și asuma destinul până în ultimele lui consecințe, chiar ale eșecului. Este o poveste plină de sensuri, al cărei dramatism se dezvoltă tensionat, cu personaje puternice și un umor care definește inteligența lor aplicată pe real.

Preluat scenic cu oarecari sincope, textul nu generează un spectacol conturat clar, cu acuratețea așteptată de la o distribuție ca a **Teatrului Nottara** și de la un regizor cu performanțele menționate: distorsiuni de ritm și scene trenante, interpretări actoricești care trec rampa, dar nu se impun, nu iradiază. Gabriela Crișu și Constantin Drăgănescu supralicitează uneori efectele comice și pierd în felul acesta din autenticitatea elaborată cu efort artistic. Mai atenți la detalii, Camelia Zorlescu și Bogdan Vodă fixează atenția spectatorilor asupra personajelor încredințate prin spontaneitatea și culoarea reacțiilor, iar Anda Caropol, Ruxandra Sireteanu și Sorin Cociș desenează doar corect trăsăturile eroilor.

Până la urmă, nu vom ști cu siguranță dacă Billy a refuzat el rolul în filmul hollywoodian, sau nu i-a fost acordat. Alexandru Jitea își conduce personajul într-un spațiu al vulnerabilității pe care-l controlează cu rigoare și lasă voit să se insinueze o anume ambiguitate în legătură cu motivele revenirii în Inishmaan. Mai puțin credibilă este scena repetiției rolului din filmul în care aspiră să joace, repetiția din sordidul hotel american, situație dramatică insuficient exploatată; la fel ca și scena dintre Billy și Helen, din finalul spectacolului, în care emoția se risipește ca într-o legătură telefonică ce se tot întrerupe făcând loc unei frustrări greu de formulat.

Întoarcerea lui Billy devine demonstrația nevoii de a afla adevărurile esențiale: dorința, bucuria de a iubi și a fi iubit, speranța că e posibil ca într-o viață de om să se întâmple așa ceva. Dar despre aceste lucruri trebuie vorbit cu discreție bine temperată. Am fost mereu teribil de interesată de aventurile și experiențele teatrale ale lui Vlad Massaci și ale artiștilor cu care lucrează; păcat, de data aceasta și spectacolul e discret! Iar uneori, prea multă discreție strică...

Teatrul Nottara – Schilodul din Inishmaan de **Martin Mc Donagh**. Traducerea: **Vlad Massaci și Cristian Juncu**; regia: **Vlad Massaci**; scenografia: **Andu Dumitrescu**; costume: **Anca Răduță**. În distribuție: **Alexandru Jitea (Billy)**; **Anda Caropol (Kate)**; **Ruxandra Sireteanu (Ellen)**; **Constantin Drăgănescu (Johnnypateenmike)**; **Bogdan Vodă (Bartley)**; **Gabriela Crișu (Helen)**; **Sorin Cociș (Babbybobby)**; **Ion Siminie (Doctorul)**; **Camelia Zorlescu (Mammy)**. Data premierei: octombrie 2005.